

13.3.2020

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunnan kokous

Aika	torstai 12.3.2020	Klo 9.30–12.00
Paikka	ELY-keskus, neuvotteluhuone Aula 2	
Läsnä	Tuula Dahlman, MTK Kaakkois-Suomi Ilpo Karonen, Etelä-Suomen AVI Marika Kirjavainen, Kymenlaakson kauppakamari Pauli Korkiakoski, Kotkan kaupunki Antti Lehmusvaara, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä Matti Jaatinen, Etelä-Karjalan yrittäjät Kimmo Jarva, Lappeenrannan kaupunki Jaakko Mikkola, Kymenlaakson Liitto Markku Mikkola, Kymen Yrittäjät Jouni Väkevä, Metsäkeskus Kaakkois-Suomi ELY-keskus: Leena Gunnar, puheenjohtaja Jussi Kailasto Satu Mäkelä Jyrki Pitkänen Marjaliisa Clack, sihteeri	

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistio/12.12.2019

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Vastuualueiden toiminnan painotukset v. 2020

Puheenjohtaja kertoi, että vuonna 2020 kaikki vastuualueet toteuttavat ELYn strategian kaikkia painopisteitä, kukin omilla työkaluillaan ja yhteistyössä keskenään.

Ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualuetta lähellä on strateginen painopiste ilmastosta ja ympäristöstä huolehtiminen. Painopisteitä toteutetaan mm.:

- haetaan elinvoiman ja kestävyuden ylläpitämiseksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia ratkaisuja ELYn laajassa asiantuntijaroolissa yhteistyössä kuntien ja maakuntaliittojen kanssa
- Luonnonsuojelun toteutukseen on saatu hallituksen lisämäärärahaa valtakunnantasaolla 100 M€. Palkataan 4 henkilöä 1 - 4 vuodeksi mm. metsien monimuotoisuusohjelman ja ympäristökunnostusten toteutukseen
- vesistöjen tilaa parannetaan vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmatyöllä

13.3.2020

- edistetään vesiensuojelu- ja kunnostushankkeita ja seurataan mm. rajavesistöjen laatua
- hoidetaan useita, yli oman alueen ulottuvia vesitalouden erikoistumistehtäviä ja keskitettyjä tehtäviä (mm. tulvariskien hallinta, Päijänteen ja Saimaan säännöstely- ja juoksutustehtävät)
- valvotaan n. 270 ympäristölupavelvollisen laitoksen lupaehtojen toteutumista
- erikoistuminen metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristönsuojeluun ja kemikaalilain toteuttamiseen ja kemikaalilaki erikoistuminen edistävät mm. lupamenettelyjä
- myönnetään ympäristöavustuksia
- ilmastotyö ja hiilineutraaliuden edistäminen mukana kaikessa toiminnassa.

Kysyttäessä avustuksen saamisen rajoituksista maaseudun kehittämissuunnitelmaan liittyen merenlahden ruoppauksesta, maaseutuyksikön päällikkö Jyrki Pitkänen totesi, että Leader-ryhmät määrittävät aluerajat, jotka yritystuissa voivat mennä esim. kadussa. Rajauksia ei voi muuttaa kesken ohjelmakauden.

Tulossa on säädös turvesoiden entistämisestä metsittämällä.

Elinkeinot, työvoima ja osaaminen

Johtaja Satu Mäkelä kertoi, että elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen strategiset kärjet ovat elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä työllisyyden ja osaamisen kasvattaminen, mutta tärkeitä kokonaisuuksia liittyy myös saavutettavuuteen sekä ilmastosta ja ympäristöstä huolehtimiseen. Puheenvuorossa avattiin tarkemmin käytännön toimia, joita kärkien eteen tehdään. ELY toimii aktiivisesti verkostoissa yhteistyön voimaan luottaen. ELYillä, TE-toimistoilla, Finnveralla, Business Finlandilla ja ulkoministeriöllä (Team Finland -ydintoimijat) on käytössä yhteinen asiakkuudenhallintajärjestelmä, joka helpottaa ja nopeuttaa yritysasiakkaan asiointia. Kansainvälisyys näkyy E-vastuualueen toiminnassa mm maahanmuuttoon liittyvänä laajana kokonaisuutena sekä Team Finland -yrityspalveluna, jota ELY alueellisesti koordinoi.

Alueen TKI-toiminnasta todettiin, että Kymenlaakson ammattikorkeakoulu XAMK on maan ammattikorkeakouluista eniten EAKR-rahoitusta saava. Toivottaisiin, että tämä näkyisi entistä enemmän myös Kymenlaakson TKI-toiminnan kasvuna yrityksissä.

Keskusteltiin termistä "ruokajärjestelmä", joka kattaa ruuan alkutuotannon, jalostuksen, logistiikan ja vähittäiskaupan. Järjestelmän kehittämisen tavoitteena on mm. ruuan kotimaisuusasteen nostaminen entisestään.

Keskusteltiin ulkomaisen työvoiman saatavuusongelmista esim. kausitöihin. Mäkelä kertoi, että hallitusohjelmassa asiaan on puututtu ja on kirjattu, että vastuu prosessista tulisi jollain aikavälillä siirtymään SM:n alaisuudesta TEM:n alaisuuteen. Työ on meneillään ja pullonkauloihin on puututtu.

13.3.2020

Antti Lehmusvaara totesi, että aikuisväestön kouluttamisessa on haasteita; mm. koulutuslupien saaminen Etelä-Karjalaan on hankalaa. Oppilaitosten ja TE-toimiston yhteistyönä työttömiä henkilöitä on saatu täsmäkoulutukseen, jonka päätyttyä jopa 80 % koulutetuista on työllistynyt. Keskusteltiin myös uudenlaisista räätälöidyistä koulutusmalleista, joissa koulutusta voidaan järjestää myös osina, esim. 1 vuosi koulua, 1 vuosi työtä ja 1 vuosi oppisopimusta.

Yrittäjäjärjestöjen edustajat esittivät toiveen, ettei puhuttaisi pelkästään koronavirusilanteesta yrittäjien taloudellisten menetysten syynä vaan huomioitaisiin myös muut taloustilanteen muutokset, kuten lumeton talvi koneyrittäjien näkökulmasta. Ministeri Lintilä on esittänyt lupauksen, että Finnvera lanseeraisi käyttöpääomarahoitustuotteen, jonka avulla yrittäjien olisi mahdollista selvittää koronaviruksen aiheuttamista tulonmenetyksistä tai lisäkustannuksista.

Liikenne ja infrastruktuuri

Liikennejärjestelmäyksikön päällikkö Jussi Kailasto kertoi KASELYn liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen olevan yksi Suomen yhdeksästä L-vastuualueesta. Lisäksi Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen ELY muodostavat yhden Suomen neljästä hankinta-alueesta.

L-vastuualue huolehtii maanteiden tienpidosta, hoidosta ja kunnossapidosta sekä liikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta alueellaan, osallistuu liikennejärjestelmäsuunnitelman kehittämiseen, myöntää yksityistieavustuksia ja avustaa tai ostaa joukkoliikennettä.

Kaakossa väyläverkon korjausvelka on n. 120–140 M€. Kaakkois-Suomessa huonokuntoisia teitä on kuitenkin vähiten Suomessa, n. 9 %. Vuonna 2020 kaakossa on käytettävissä 37 M€ teiden kunnossapitoon ja parantamiseen. Ko. summasta alueellisiin parantamishankkeisiin on käytettävissä 0,3 M€.

Valtakunnallisen, 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman teko on käynnissä. Työhön, jonka teemoina ovat kestävyys, saavutettavuus ja tehokkuus, on perustettu parlamentaarinen ohjausryhmä, jossa on jäsenenä myös kaksi Kaakkois-Suomen vaalipiirin kansanedustajaa. Suunnitelmassa käsitellään liikenneverkon lisäksi muun muassa henkilö- ja tavaraliikennettä sekä liikennejärjestelmää tukevia toimintoja. Kaakkois-Suomella on lisäksi oma liikennejärjestelmäsuunnitelma, jossa aluetta tarkastellaan välittäjämaakunnan, metsäteollisuuskeskittymän ja globaalin logistiikkaverkon rooleissa. Kaakon tieverkon merkittävin kehittämiskohde tällä hetkellä on vt 15 Kouvola ja Kotkan välillä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa käsitellään tarkemmin seuraavassa kokouksessa.

ELY on mukana kuudessa Suomen ja Venäjän rajaliikenneyhteistyöhankkeessa CBC-ohjelman puitteissa.

Imatran rajanylityspaikka on tällä hetkellä varareitti. Raiteelle on toivottu kansainvälistä henkilöjunaliikennettä ja reitti on testattu. Koska kaakon alueella

13.3.2020

painottuu tavaraliikenne, tulee pohtia, onko henkilöliikenne ko. osuudella kannattavaa.

Kailasto totesi, että lauha, sateinen talvi on kastellut tierungot ja aiheuttanut runsaasti vesipiikkausta, mikä lisää teiden korjaustarvetta.

4. CAP27-ohjelman valmistelukatsaus

Jyrki Pitkänen esitteli CAP27:n (Common Agricultural Policy) valmistelua. Tavoitteena on saada EU:n ratkaisu rahoituskehyksestä kevään 2020 aikana sekä keskeiset linjaukset syksyyn mennessä. Linjaukset tulevat lausunto-kierrokselle syksyllä. Suomen CAP-suunnitelma on tavoitteena toimittaa komissiolle alkuvuonna 2021. Komission esityksen mukaan Suomen suorat tuet vähenisivät 2,3 % nykytasosta ja maaseudun kehittämistuet 14 %.

Kansallisesti ohjelman valmisteluun on perustettu strategiaryhmä, jonka alla toimii neljä työryhmää. Valmistelussa järjestetään työpajoja sekä kuulemis- ja keskustelutilaisuuksia.

CAP:n yleistavoitteina ovat:

- edistää älykästä, kestäväää ja monipuolista maatalousalaa, jolla varmistetaan elintarviketurva
- tukea ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistää unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteita sekä
- lujittaa maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.

Yleistavoitteiden alle on määritelty 9 erityistavoitetta. Kaakkois-Suomessa maaseudun kehittämisen alustavat painopisteet ovat maa- ja puutarhatalouden tuotantoedellytysten parantaminen, yrittäjyyden vahvistaminen ja elinvoimaiset maaseutualueet.

MMM on ohjeistanut ELYjä laatimaan alueilleen maaseudun kehittämissuunnitelmat 20.11.2020 mennessä. Työ tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa mm. työpajoissa ja maaseutujaostossa sekä käsitellään maakunnan yhteistyöryhmissä. Keväällä lähetään n. 1 500 vastaanottajalle "Maaseutuluoain"-kysely. Kaupunki- ja maaseutukartoituksessa Kaakkois-Suomessa on vain 9 % ydinmaaseutua, sillä väestö on keskittynyt luokituksen mukaan sisemmälle ja ulommalle kaupunkialueelle (62 % väestöstä). Tuet kohdistetaan harvaan asutulle maaseudulle, vaikka tuen saamiseen ei tarvitsekaan olla esim. lypsakarjaa tai muita tuotantoeläimiä.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään kesäkuussa. Tarkempi ajankohta ilmoitetaan erikseen.

13.3.2020

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.02.

Sihteeri

Marjaliisa Clack

Jakelu

neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet